

MUSIC

Cape Breton's Diversity in Unity

Nuji-Kina'mua'tite'wk Ta'n Weja'tumk Koquey: Mi'kmawey Ktapekiaqnn wejiaql Mi'kmawey Pipukwaqn

Wula nekmewe'l kelu'klk wjit atel poqji-kina'muemk aq wjit kisi-kina'muemk pipukwaqn aq wjit Mikmawey ekina'masimk. Milliew'jinu'kwatasimk wjit ta'n teli ekina'muemk, ekinu'tmasimk, aq ta'n tettuj-jaskmaj wen wejiaql napa skosia-ewey ekina'matimkewe'l, aq we'wtaq *Foundation for the Atlantic Canada Arts Education Curriculum* (1999), aq wiaqi-we'wtaq *Essential Graduation Learnings*.

Lukwaqnn ewi'tasikl ta'n tleyawikl Mi'kmawe'l ktapekiaqnn etli-mawiaql wijey ktikl koque'l etekl website-iktuk. Tlia'na nasoga'tasikl wjit newt qo'ltite'wk aq kisi'ku-ultite'wk, kisi-we'wten wjit tampas wen tettuj-askmat.

Kespi-wiaqtekl elt na'pa skosia-ewey ekina'matimkewe'l wi'katiknn nkutey elt atekl lukwaqnn ta'n wiaqtekl, *Authorized Learning Resources* Listiktuk wjit na'pa skosia-ewe'l nuji-kina'matno'kuoml.

| Eric Favaro, Amalukwemk aq Amaliteke'mk Kina'masutiey Iluteket.

Ta'n koquey etek

Ekina'muemkewe'l kisi-we'wasikl	Page 02
Poqji-kina'muemkewe'l kisi-we'wasikl	Page 03
Kisi-kina'masimkewe'l kisi-we'wasikl	Page 08
Mi'kmawey ekina'masimkewey kisi-we'wasikl	Page 12
Atekl me'kisi-we'wasikl	Page 15

Pipukwaqn

Foundation for Atlantic Canada Arts Education Curriculum (1999) teluek ne'siskl nestm̄ikl miamuj wjit msit te'sikl amalukwemk aq amalitekemk: Amalkamk, almila'sin, pipukwaqnn aq amalapimk. Wula nestm̄ikewe'l, na:

- Amalitekemk, eltumk, aq wesku'tm̄ik
- Nestm̄ik aq wiaqa'tumk ta'n tele'k, ta'n tett aq wutank
- Ta'n teli-ta'simk aq ta'n teli-apijewistumk

General Curriculum Outcomes (GCOs) Te's wula nekmewe'l wi'ten ta'n koque'l ekina'masultite'wk miamuj keji-tu'tij aq kisa'tutij ta'n tujiw kaqiaq ta'n tett eymu'tijik. Wula nekmewe'l ewikasikl tett iknmuata nujikina'mua'tite'wk ankitasuagn wjit ta'n tli-we'wtaq Mi'kmawe'l ktapekiaqnn website-iktuk klaman kisi-msntaq wula outcomesl. Tlia' na tepkistekl wjit nutqo'ltite'wk aq naji-kisikuwultite'wk nasik kisi-we'wten wjit tampasik wen, tampastelukwej aq ta'n wen tettuj-askmat, elita'suatm̄ik ta'n nuji-kina'masite'w wejiet.

Miamuj pa elt ankite'tm̄ik tlia' na wula ekinamasimkewey ewe'wasikl wjit pasik pipukwaqn kisi we'wasis elt na wjit kt̄ikl amalukwemk aq amalitekemk kutey amalkamk, mila'timk, aq amalapimk. Na ewikasikl page 15. Napa skosia-ewe'l ekina'matimkewe' kekina'masimk ta'n tujiw aq kt̄ikl wi'katiknn apoqnmuata nuji-kina'mua'tite'wk ta'n tujiw kiskaja'tunew lukwaqn wjit ekina'masultite'wk.

Pipukwaqn

Nutqo'ltite'wk atel-poqji-kina'masultite'wk

Amalitekemk, Eltumk aq Wesku'tmæk

GCO 1: Ekina'masultite'wk skmalaten kwiluasultinew, wtiteskmnew, eltunew aq wi'tmnew wtankita'suaqnmual we'wmnew ta'n koquey kisi-kinu'tmasulti'tij, ta'n tela'tumk, aq ta'n tela'sik amalukwemk aq amala'tekemk.

- Assite'lm apia'ji'jkite'kítite'wk l'te'mnew wi'katikney pipukwaqn *kisikuo'p aq kisikuiskw*. Pipanim jiksitmnew Lee Cremon-ey, Wenjuey aq atlasie'wey nkutey ktapekiaqnn aq ankitetmnew ta'n teli-istu'ta'ql. Tujiw assite'lm ekina'masultite'wk nekmewk eltunew wtayjuow ta'n tla's-B-section ktapekkiaqn.
- Pipanim ekina'masultite'wk l'tunew pipukwaqn (kutey pepkijete'kemkewey, ji'kmaq, aq q ktikl) we'wmnew koquey Mi'kmawey.

GCO2: Ekina'masultite'wk skmalaten l'tunew aq sku'tmnew, mawlukutijik kiswa newti-lukutijik, amalikk koquey wjit piluamuksultijik wskwijinu'kjiksitmnew.

- Apia'ji'jkite'kítite'wk ekinu'tmasultite'wk l'te'taq *Kisikuop aq Kisikui'skw* Rondoey form, mawipipukutitaq A section aq ktiki newti- ekina'masultite'wk l'te'taq nekmewk wtayjuow B section.
- Apje'ji'jkl mawa'luj, ekina'masultite'wk Ltutaq kla'qej meteta'q wjit Rita Joe-ewey amalwikasik, *Ni'n na Lnu Wula Maqmikewiktuk*. Assite'lm mawiomil lukwatmnew kla'qej meteta'ql ta'n eymu'tijik. Pipanim ekina'masultite'wk ankamanew ta'n tettujaskma'tij te's mawio'mi kisi-ntu'tij.
- Pipanim ekinu'tmasultite'wk wi'kmnew ta'n teli-te'tmi'tij Rita Joe-ewey *Ni'n na Lnu Wula Maqmikewiktuk*. Ekina'masultite'wk kisi-ankamataq ta'n tettujaskmat wen te's Mawio'mi kisi-ntu'tij.
- Pipanim ekina'masultite'wk ankaptmnew Rita Joe-ewey video, *Mi'kmaw Lament For The Dead*. Pipanim ekina'masultite'wk mnwi'kmnew ktapekkiaqn aq wi'kmnew na'tukouquey ta'n majukwattew.

Nestm̄k Ta'n Tele'k, Ta'n Tett aq Wutan.

GCO3: Skmalaten ekina'masulti'tewk we'wmnew ta'n teli-nsitmi'tij aq teli-mekite'tmi'tij amalukwaqn ta'n tujiw eltu'tij koquey nekmewk wtayjuow.

- Jiksiti'tij Lee Cremo-ewey *Kisikuo'p aq Kisikwi'skw* aq il-jiksiti'tij. Pipanim ekina'masultite'wk ankaptmnew Wenuje'l aq Irishe'l ta'n teli-istu'ta'ql. Nenm̄new ta'n teli-istu'te'maql, ta'n teli-istui'sikl, ta'n teli-istuamu'kl, aq ta'n teli-istu'taqte'maql.
- Jiksiti'tij Lee Cremo-ewey *Paddy on the Turnpike*. Pipanim ekina'masultite'wk ankaptmnew Wenujue'l aq Irishe'l ta'n teli-istu'ta'ql. Nenm̄new ta'n teli-istu'ta'ql. Ta'n teli-istui'sikl, ta'n teli-istuamu'kl, ta'n teli-istu'taqte'maql. Ankapte'n ta'n teli-istu'te'mal Lee jemu pdf filey wula Irish Reel.
- Msit Countri'l kekkunmi'tij w'tapekiaqnuow. Mi'kma'q, nekmewk kekkunmi'tij *Mi'kma'q Kepmite'tasik ktapekkiaqn*. Ta'n tujiw ketapekkiasik, msit wen tepiass qama'sin kinua'tun ta'n teli-mekite'tasik. Ika'l ekinamasultite'wk apje'jkl mawio'mi'l aq kinu'tmasulti'tij mawi pepkijete'ka'tinew 8th notesl (we'wmi'tij wpite'l pepkijite'maqn kiswa meski'k mawio'miey pepkijite'maqn.) Eykik ekina'masultite'wk kisi-ankua'ttaq 8th note we'wtaq maracus, pepuekemkewe'l kiswa ji'kmaqnn. Pipanim ekinu'tmasultite'wk wiaqintu'tinew ta'n tujiw mteta'q pipukwaqn.
- Kite'n: Lee Cremo weskumaji ekina'masultite'wk. Kwile'n M̄niku aq Essisoqnik Mapiktuk. Pipanim ekina'masultite'wk kinua'tunew ta'n kt̄kik wskwijinu'k ta'n teli-wt̄na'titl Lee Cremo-al wjit ta'n teli-apia'ji'jk̄ite'kej.
- Mawio'mi'l na welta'sualtultimk aq nespiw kepme'kl mawita'mkl ta'n tujiw Mi'kma'q Lnuintu'tijik, pepkijete'ma'tijik aq amalkaltijik. Mi'kmawey klusuaqn wjit *Pow Wow na Mawio'mi*. Pipanim ekina'masultite'wk jiksiti'uanew Sarah Denny-ewe'l *I'ko*. Sa'qewey Lnu'ta'q aq we'wasik ta'n tett mawio'mi'l etliaql. Kiskaja'te'n la'lan ekina'masultite'wk Mi'kma'wey mawio'mi. Mi'kma'we'l wutann aq kekina'matnewo'kuoml wenaqa'tu'titl mawio'mi'l ta'n tujiw Wikuniku's aq Nipniku's ika'q. Msit wen welte'lm̄ut lien.

GCO4: Ekina'masultite'wk skmalaten kepmite'tmnew ta'n kt̄kik kisi-tla'taqitijik wjit amalukwaqn wejuowk eymu'tijik aq msit telki'k wsitqamu, aq mekite'tmnew amalukwaqn ta'n wejiaq mimajuinu'k telo'lti'tij aq ta'n telua'ti'tij.

- Pipanim ekina'masultite'wk mknanew Mi'kma'we' pipukutite'wk website-iktuk. Ekina'masultite'wk kisi toqi-lukutitaq apje'jkl mawita'mkl aq kisittaq na'tu koquey wjit ta'n mekena'titl pipukowinu'l ta'n kisi-sku'taq wjit wikmawa.

- L'ta'tij Mi'kma'wey aq Kajjimeney mawita'mk, pipanim ekina'masultite'wk wi'kmnew ta'n teli-te'tmi'tij wula mawita'mk.
- Mi'kma'q na nike' allasutmewinu'k tujiw Kji-Saqmaw Mawpeltu sikntutek 1610 ek. Ekina'masultite'wk kisi kitta'q Alliet Denio'q aq Anji'j Cremo-o'q allasutmaqntoqik kepmitel'ma'titl A'nal. Kisi jiksitaq ekina'masultite'wk. Pipanim ekina'masultite'wk wsku'tmnew ta'n tettuji meski'k Alliet aq Anji'j tela'tekesni'k wjit kelo'tmik allasutmaqne'l ktapekkiaqnn aq allasutmaqnn wutanmual.
- Ekinu'tmasultite'wk jiksituataq Sarah Dennyal Inuintuatk, *I'ko*. Wula na iknmuksi'tip mi'kma'q wejiaq kwetejk wskwijinu'k ta'n tujiw mawi-ta'tij wjit mawio'mi. Wula lnu'te'mamk na wije'ti'tij kpitney pepkijite'mamkewey pepkijite'mamk 8th notes. Ke' jiksitmu Mise'l Pa'lo'q ta'n telte'k lnu'te'mat aq pipanim ekina'masultite'wk ankaptmnew aq istuaptmnew na tapu'kl kisi-napukwatasikl ta'n telta'ql.
- Ke' ekina'masultite'wk jiksitmi'tij Lee Cremoal Wtu'nm *Timothy Ryans Reel*, wji-nenmi'tij ta'n telta'q, ta'n teltesk, aq ta'n telamu'kl amal'ta'ql motifsl ewe'wasikl. Talamu'kl pipukwaqne'l aq tami wejiaql ewe'wasikl wula ktapekkiaqniktuk? Wen net wu't ktapekkiaqnn ewi'kasiksip wjit?

GCO5: Ekina'masultite'wk skmalaten kwilmnew ta'n teli-kisi eyk ta'n teli-mawilukutijik amalilukutite'wk, wskwijinu'k aq ta'n eymi'tij aq ta'n wikultijik.

- Kulein (Kulein Ma'li) ketapekiatk na'tuwen ji'nm. Wula sape'wik ktapekkiaqn ewe'wasik Se't A'newimk, te'si-punqek wi'kipaltimk Mi'kma'q elta'jik Potlotek(minikuk) te's Pe'skewiku's Tapuiska'q jel asukom. Se't A'n na wesua'lup wjit Patron Saintewin wjit Mi'kma'q 1628 ek. Potlotek na mekite'tasik tel-nenasik wjit ta'n teli-espe'k wjit Mi'kma'q nation aq teli-wi'tasikip National Historic Site of Canada 2003 ek. Wjit me' ktu'kjijitoq wen Mi'kmawey allasutmaqnn, pasik mittukwattew wen online chapter. *Mi'kma'w spirituality & organized Religion*. Wejiaq kekina'muek: Learning about the Mi'kma'q of Nova Scotia <http://www.cmmns.com/kekinamuekpdfs/ch6screen.pdf>
- George Paul, Elsipuktuk tleyawit, New Brunswick, kisi-wi'kip, Mi'kma'wey kepmitel'tasik ktapekkiaqn. Mi'kma'q mekite'tmi'tij wula nekmewk wtapiaqnnmuow, ankite'tmi'tij ta'n tettuji mo'qite'tmi'tij ta'n wejita'jik aq ta'n wenultijik. Mikuite'tmi'tij apoqnmaltulnew ta'n kisu'lk tel-mnuekeji tla'taqitnew. Wskwijinu'k tepiass qamita'new kepmitel'tmi'tij ta'n tujiw ketapekkiasik.

Nemitumk aq Asitapukuemk

GCO6: Ekina'masultite'wk skmalaten we'wminew ankita'suaqn aq ntawi-lukwatmnew metue'kl taqmoqteskmi'titl wjit ta'n tujiw ankite'tmi'tij aq asitapukwatmi'tij wtlukwaquow aq ktikik wtlukwaquow.

- Lee Cremo-o'q telite'tkek apia'ji'kkek kutey mimajuinu wsitun. Pipanim ekina'masultite'wk tlimulinew ta'n teli-te'l-ma'titl tuelin ta'n tujiw telueteq apia'ji'jk "ta'mpasik wen wsitun kisi-we'wetew ta'n tujiw klu'lsk."
- Ekina'masultite'wk kisi-jiksituataq Sa'ke'j Po'lal (Jimmy Paul's) apiaji'jkite'kelitl. Nasa'l Winston "Scotty" Fitzgerald pipukwat Antigonish Polka #1 aq #2. Ekina'masultite'wk kisi-nmittaq ta'n newte' telta'ql aq ta'n pilu'ta'ql. Wula tapu'kl apia'ji'jkl.
- Ekina'masultite'wk kisi-ankaptitaq Sa'ke'j Po'lal (Jimmy Paul) telte'milij Antigonish Polka #1 aq #2 aq ta'n teli-pilu'ta'q pdfey.
- Wikum na'twen nuji-pipukwet wejiet lnue'katik pipukowan ekina'masultite'wk. Ekina'masultite'wk kisi-nikani lukwattaq ta'n koquey ketu' pipanikesuti'tij. Tape-ewa'te'n pipukwaqn assite'tasin. Pipanim ekina'masultite'wk napui-kmnew ktapekkiaqnn.

GCO7: Ekina'masultite'wk skmalaten nsitmnew ta'n teli-we'wasik technologiesl ta'n tujiw militumk aq asitapukuemk milamu'kl lukwaqnn.

- Mi'kmawey pipukwaqn l'pa ne'kaw weji-nisa'sik weja'tekemk wen wikma mi'soqo ktiki wikma. Pipanim ekina'masultite'wk ankite'tmnew ta'n kem-pile'l technologiesl kisi-apoqntitew klo'tmn Mi'kma'wey pipukwaqn.
- Ekina'masultite'wk kisi-we'wtaq napi-wi'kasik software amalitu'tij nekmewk wtlukwaqnmuow Mi'kma'wey lnu'ta'ql kiswa pepkijete'ma'ti'tij. Mittukwate'n website, www.audacity.com audio wjit ktu-lukwatmn aq ketu-napuwi'kmn.

GCO8: Ekina'masultite'wk skmalaten kisi-ankite'tmnew menaqa ta'n teli-la'tikl amalita'sin aq ta'n koquey wejiaq kisa'tu'n.

- Ko'jua na sa'qewey Mi'kma'wey ktapekkiaqn aq amalkaltimkewey puksi we'wasik mawio'mi'l aq ktikl mawita'mkl. Newte'jk naqmasiaq pasik I'lte'mik aq kijka' pasik wenaqintumk ke'sk pemte'man. Ko'juaewimk ta'n tujiw eltta'sik. Weji-wisuo'qmatultijik amalkaltitite'wk ta'n wen mawi-nta'tesink pemiaji-ksikawiaq pipukwaqn. Pipanim ekina'masultite'wk ankaptmnew aq istuaptmnew ta'n Lee Cremo teli-apiaji'jkite'k

“Jukwa'luk kwe'ji'juow.” Ekina'masultite'wk kisi-ankapititaq video amalkaltultijik. Lee Cremo ketu'muet aq ewe'wk ji'kmaq (kmu'jey pipukwaqn wejitasik aqamoqey kmu') ke'sk ktikik amalkalti'tij.

- Pipanim ekina'mua'tite'wk jiksitmnew Rita Joe-ewey, *Oka Song*. Ktapekkiaqn eltasikip ta'n tujiw Okaewa q kitnma'ti'titek meta nekm teluet metui-wsua'to'q. Ekina'masultite'wk kisi-panuijkataq ta'n tela'sikip Oka aq kisi-jiksitmuaq Rita-al wtapekkiaqnm muwelte'tmuk. Ekina'masultite'wk kisi-mnwi'kitaq ta'n telta'q. Koque'l pipukwaqne'l assimuekl nutmikl ktapekkiaqniktuk?

Pipukwaqn

Naji Kisuku-ultite'wk Pemi kina'masultijik.

Assima ta'n teluemkip, pikwelkl lukwaqnn ewi'tasikl wjit poqji-kina'masultite'wk kisi-we'wten wjit ta'n eykik 7 mi'soqo 8, ta'n tettujaskma'ti'tij ekina'masultite'wk. Wula pem-wi'kasikl lukwaqnn kisi-tasikl wjit pemi-kinamasultite'wk aq ewi'kasikl ta'n kisi-we'wasital we'jituten page 15.

Amalitekemk, Eltumk aq Wesku'tmik

GCO1: Ekina'masultite'wk skmalaten kisi-kwiluasultinew, wtuteskmnew, eltunew. Wi'tmnew wtankita'suaqnmual we'wmnew ta'n koquey kisi-kinu'tmasulti'tij, ta'n tela'tumk aq ta'n tela'sik amalukwemk aq amala'tekemk.

GCO2: Ekina'masultite'wk skmalaten amalitaqitineq aq/kisna sku'tmnew toqi-lukutineq aq newti-lukutineq, wjit kaqismilamuksultiji wswijinu' aq wjit piluamu'kl koque'l.

- Ta'n tujiw pipanima'titek Lee Cremo-al elukwatmi'titek *Apia'jijkewe'l Lee Cremo-al* nekm telimamin ta'n pipukwaqn kisi-tli-nsitasik tampasik wen wsitun kiswa ta'n teli'sij wen. Kisi-mawo'lij ekina'masultite'wk, kisi sku'taq ta'n teli-wultesk na nekmewey wula apia'ji'jkita'q. Tujiw kwilmi'tij newte' telta'q wejiaq ktik ktapekkiaqn ta'n eltta'sikl tapu'kl piluamu'kl situnn, nkutey *O'Kanata* wenjuiktuk aq atlasie'wiktuk. Nekomewk kisi tlimultaq, pipukwaqn na situn ta'n kisi-tluetew ta'n wen teli-ta'sit aq ta'n wen tel-kwija'sit, aq nekmewe'l kisi-nmitasikl tlia' mu tlewistumit kiswa piluistumit.
- *Jimmy Po'lewe'l keknuimknasikl apia'ji'jkita'ql*, Jimmy Paul toqi-pipukwejik Vincent Joe-al Pianoiktuk. Wula na keknuamu'k teltaqte'mi'tij, naqmasiaq telta'q katu wel-lukwek me' naji wulta'q. p.15 Sku'ten wula telamu'k tela'tu'tij, aq kisi-tlateken, kinua'tu keyboardiktuk me' wen ekina'masultite'wk ntawa'qa'toq keyboard, pipanim wjinu'kwalsin. Nike' nekmewk kisi-kinu'tmuataq aq kisi-mawa'lataq ekina'masultite'wk ta'n nekmewk elt kisi toqi-pipukutitaq naqmasta'q pipukwaqn. Kinua'tu ta'n chordl ta'n tujiw ewe'wmi'tij ewikasik pipukwaqney wi'katikn.
- Wjit na ewikasikl scorel *Jimmy Po'lewey keknuimknasikl Apia'ji'jkita'ql*, kinua'tekey ta'n teli mattataqte'kemk, teli mknasikl aq teli-wi'tasikl kutey wula etekl tett, kiswa teli-wikasikl tab notation-iktuk wjit guitar. Nekomewe'l kisi-sa'se'wi-kitaq wisunn tablatur-iktuk. I'mi'tij gitara'qitijik, nekmewk kisi-kinua'te'kemk keyboard-iktuk kiswa guitar-iktuk. Kisi-ankite'tisk assite'lman nekmewk wiaqi-pipukutineq recording-iktuk klaman nemitten ta'n teli-kisi-tla'sik wula.
- Wjit Rita Joe-ewey *Ni'n na Lnu Wula Maqmikewiktuk* ekina'masultite'wk kisi l'tutaq ktapekkiaqn ta'n msntew ta'n klusuaqnn teluekl, aq a'tukwetew ktapekkiaqniktuk.

Tlite'tmi'tij ktapekkiaqn I'kn 4/4 tele'k, tepiass i'kn ukmuljin te'sikl wjit te's verse. Ta'n telta'q kisi-tasik na pasik i'ilta'tew, na'sik jiptuk nuta'taq ila'tunew klaman klusuaqnn wulteskital. Wjit tapu'kl kespitekl laynsl, ke' menaqa aknutmu wjit "coda" ktapekkiaqniktuk, aq nekmewk kisi-we'wtaq motif wejiaq versiktuk ta'n tujiw eltu'tij ktapekkiaqn wjit coda. Kisi-pipukwataq nekmewk wtapekkiaqnmuow, tujiw ktu' kjiji'j tettuj askma'tijik, kisi iknuataq ktiki notated scoremual klaman kjijiaten kisa'tunow lukwaqn. Mnueken nekmewk kisi ankuat'aq score wiaqa'tu'tij articulation marking aq dynamics. Wula na kelu'lk wjit wula nekmewe'l conceptl.

- Sarah Denny *I'ko'mk*, melkiknewta't pepkijete'maqn. Ekna'masultite'wk kisi kwiltaq ta'n tettujji espote'lma'tit mi'kmawe'l pepkijete'maqn. Tujiw nekmewk kisi kwiltaq ta'n nutmi'tij pepkijete'maqn ktikl mi'kma'we'l ktapekkiaqnn website-iktuk. *Wapikatji'j* aq *Kepmite'tmnej*, *Mi'kma'wey kepmite'tasik ktapekkiaqn* na kelu'lk wjit wula lukwaqn.
- Ke' ankapte'n tapu'kl kisi-mknasikl *I'ko'l*. Sarah Dennyewey melkiknewta'q tela'tekek pepkijete'maqn, Mise'l Po'lewey moqo. Ankapte'n aq istuapte'n na tapu'kl. Koquey wjit etuk net ta'puewey mu weji-we'waql pekijete'maqn?

Nestmik aq Wiaqa'tumk Ta'n Tele'k Ta'n Tett aq Wutan

GCO3: Ekina'masultite'wk skmalaten kekinuatnew ta'n teli wuli kjijitu'tij aq ta'n teli mekite'tmi'tij ta'n telukwen amaljewaqn ta'n tujiw eltu'n aq ta'n teli nmitasik amaljewaqn aq ta'n teli nmitasik telo'ltimk.

GCO4: Ekina'masultite'wk skmalaten mekite'tmnew ta'n koque'l kisi iknuetu'titl amaljewaqnn wjit wskwijinu'k aq ktikl mawio'mi'l wejuowk aq msit tami.

GCO5: Ekina'masultite'wk skmalaten ankaptmnew ta'n teli-mawi-lukitijik ta'n tekenik elukwatmi'tij amaljewaqnn, ktikik mimajuinu'k, aq ta'n eymu'ti'tij.

- Ekina'masultite'wk kisi-kwiltaq ta'n wejiaq mi'kmawey pipukwaqn. Kisi ankaptitaq ta'n teli-istue'k wenujuey kisa kajjimenewey/celtikewey pipukwaqn. Kisi kwiltaq ta'n wejiaql ktikl ktapekkiaqnn kttikl wskwijinu'k ewe'wmi'titl Napa Sko'sia.
- Wsku'tmu'k ki'l aq ekina'masultite'wk ta'n telamu'kl pipukwaqne'l ewe'wasikl ta'n kisi-mknasikl ktapekkiaqnn website-iktuk. I'k video clipsl kisa napui'kasikl wije'wkl wula recordingsl, sku'tmuk koquey mi'kmawey ta'n nemitumk, ta'n tel-kuttamk, amalkamk, amali-kna'taqnn, ta'n tett eymin, aq je me'.
- Wikum nuji-pipukutite'wk jukita'new ekina'matnewo'kuomk aq sku'tmnew nekmewk wpipukwaqnmual aq jel pipukutinew. Kisi-illajuktuatoqsip, ekina'masultite'wk kisi-jiksitag/ankaptitaq koquey Mi'kma'wey aq kisi-nikani lukwataq ta'n koquey ketu' pipanikesi'tij.

Me' wen i'k ekina'masultite'wk ntawi-pipukwatn Mi'kma'wey pipukwaqn, kisi wiaqi-pipukwetew ta'n wenl emittukwelitl.

- Video tape ewa'te'n aq ankapt'e'n ta'n etek mi'kmawey pipukwaqn East Coast Music Awards-iktuk. Sku'tmuk nekmewey ta'n ewi'tasik Mi'kmawey koquey, ta'n teli-ankaptasik, ta'n te'sikl categoriesl, aq ta'n telamu'kl pipukwaqne'l, aq je me'.
- Sku'tmuk ta'n pipukwaqn tettuji apoqnmuek ta'n tujiw nuta'q wjit koquey teliaq, kutey nike, malie'wultimk, nepk wen, aq je me'. Ta'n tujiw pemi-sku'tasik, ekina'masultite'wk kisi-iliankaptitaq Mi'kma'we'l ktapekkiaqnn website-iktuk aq kisi sku'taq ta'n tekenl koque'l teliaql ta'n wula'sis we'wasik keknuamu'kl ktapekkiaqnn, kutey nike, nepkewe'l, malie'wultimkewe'l, aq je me'. Amalkewaqn na wije'tik Mi'kma'wey pipukwaqn. Ekina'masultite'wk kisi jiksitaq aq kisi ankaptitaq Kojua-Jukwa'luk Kwe'ji'ju'ow(kisna Ko'jua video Nuel Ma'slewey) aq "Wapikatji'j". Sku'tmuk ta'n teli-wije'wk ta'n teli-aja'sulti'tij, (empisqawik siawtaqtek, aq je me'). Ta'n telteskl kkatl, wijewmn pipukwaqn aq ta'n telta'q pipukwaqn. Kitk nekmewe'l ewe'wasikl ta'n tujiw na'tukoquey te's teliaq, aq ta'n tel-kuta'ti'tij tlimultew ta'n koquey teliaq. Ekina'masultite'wk kisi-kwiltaq ta'n koquey wjit telji wije'tikl amalkaltimk aq pipukwaqn Mi'kma'wiktuk, tujiw kisi-witeskitaq amalkewaqn ta'n tel-tesulti'tij na tapu'kl videol.

GCO7: Ekina'masultite'wk skmalaten nsitmnew ta'n technologiesl tel-lukwekl eltumk aq asitapukwemk me'ki-kluklukwaqn.

GCO8: Ekina'masultite'wk skmalaten istuaptnnew ta'n teli-majukwaltultikl amallukwaqn aq me'ki klu'lk lukwaqn.

- Ekina'masultite'wk kisi-sku'taq ta'n teli-te'tmi'tij pipukwaqn. Kisi-ankite'taq ta'n nuji-wi'kik pipukwaqn ketu' tlwi'kik klanan kisi-majukwatew pipukwete'w. Ke' majukwatisk wula tapu'kl pilu'ta'ql wjit "I'ko"(newte'jk ewe'wasik pepkijete'maqn aq ktik moqo). Sku'tmuk ta'n teli-te'tasik koquey ta'n tujiw wesku'tmik ta'n ktik mimajuinu'k teli-pilua'tu'tij nkutey recording, kutey nike' Paddy on the Turnpike. Nike' ankapt'e'n newkl "Ko'jua'l" aq iloqapte'n aq istuatu ta'n etuk teli-te'tkl wula'l nuji-wi'kik pipukwaqn.
- Pipukwatmu ekina'masultite'wk *God save the Queen-Niskam westawialatl Eleke'wi'skwal* ta'n teli-ntuatmi'tij Aliet Dennyo'w aq Anji'j Cremo-o'q. Wula tett eleke'wi'sk na Kijinu Ma'li, na'sik na atlasie'wey nkutey ktapekkiaqn na wjit Eleke'wi'skw tleyawit British Empirek. Ekina'masultite'wk kisi-ankaptitaq na tapu'kl wjit ta'n telta'q, chordal aq ta'n te'sikl, aq ta'n pipukwaqney ewe'wasik. Nekmewk tepiass kisi-wi'tmi'tij ta'n wula etekl piltue'kl, kisi-pipanikesultitaq kutey nike', "Etuk tal-kisi ta'tikl wula tapu'kl ktapekkiaqn? Etuk teken ika'q tumk? Etekl etuk na'tukoque'l kesi-espe'kl klusuaqnn te's ktapekkiaqn?"
- Mkne'n newte' ktapekkiaqn aq assite'lm ekina'masultite'wk mawita'new aq ktapekkiatmnew. Ta'n tujiw ilte'moq, sku'tmuk aq we'wmuk klusuaqnn aq contour wjit ta'n teli-kwilmoq na mawi-wulsitmik lukwaqn.

- Kejitu’k pilue’k wskwijinu’k kisi-assitu’tij nuji-wi’kikelitl wtlukwaqn, aq ta’n pipukwete’w teli-te’t nekmewey, mkne’n newkl recordingsl website-iktuk aq wsku’tmuk wjit wula we’wasin na’tukoquey teliaq aq msit wen tlmawienew aq wiaqi-ntu’tinew kiswa na’tuen ketapekkien wjit mawita’mk kiswa amalkaltimk ekina’masultite’wk kisi-we’wtaq “notation programsl” kiswa “sequencersik” ktu’ mnwi’kmi’tij lukwaqn aq ktu’ sa’sewa’tu’tij pipukwaqne’l tempo markingsl, ta’n tela’sik koquey, aq “articulationsl. Kisi-tluetaq ta’n tela’sik koquey ta’n tujiw wula kisi-kaqi-kisa’sik ta’n tujiw kaqiaq lukwaqn.

Mi'kma'wey Ekina'masimk Newtiska'q

SCOC: Ekina'masultite'wk skmalaten kisi-kinua'tunew ta'n teli-nsitmi'tij Inueye'l a'tukwaqnn aq tepi-panta'tunew wkamalamunual jksitnew ta'n l'nu'k telua'tijik ta'n tujiw wesku'tmi'tij ta'n mi'kma'q telo'ltijik.

- Wula a'tukwaqnn kesi-e'plewi we'wmi'titl klusuaqnn ta'n tujiw a'tuksi'tij, aq ta'n tujiw ekitmnn klusuaqnn, aq ketapekkiemk, klaman menaqa kisi-wuli-aknutaq ta'n telo'lti'tij, kiswa na'tukoquey meski'k teliaq ta'n eyim'tij. Ke' jksitnew Rita Joe-ewey, "Oka-ewey Ktapekkiagn" wula klusuaqnn teluekl ta'n tettuji meski'k teliaq wjit lnu'k Kanada. Ekina'masultite'wk kisi kwiltaq na Oka-ey aknutmaqn aq kisi-sku'taq Rita Joe-ewe'l klusuaqnn ta'n kelo'tkl na aknutmaqn.

Ta'n Mi'kma'q telo'ltijik, SCOB: Ekina'masultite'wk skmalaten kinua'tunew ta'n teli-wulte'tmi'tij ta'n teli-istue'k Mi'kma'wey situn aq ta'n teli-ankaptik wsitqamu aq ta'n teli-nsitmi'tij ta'n teli-nuta'q wen wsitun wjit siawa'tun wen ta'n telo'lti'tij.

Ta'n Mi'kma'q telo'ltijik, SCOC: Ekina'masultite'wk kinua'tutaq ta'n teli-nsitmi'tij mi'kmawe'l teli-ktlamsitasimkl, ta'n tela'taqitijik, aq ta'n telo'ltijik aq nsitaq ta'n telo'lti'tij pema'toq aq ta'n tel-aknutma'tijik elt pema'toq ne'kaw ta'n telo'ltimk aq ta'n wenimk.

Ta'n Mi'kma'q telo'ltijik, SCOD: Ekina'masultite'wk panuikataq ta'n tel-kisi sa'se'wa'sik ta'n Mi'kma'q telo'lti'tij aq nemitaq/nentaq ta'n te'sikl assoqmteskmi'titl wejiaql se'k ta'n telo'ltimk aq ta'n tela'tekemk.

- Ktu' wulsitmi'tij Mi'kmawey situn, miamuj ekina'masultite'wk nutmi'tij. Ekina'masultite'wk natawi Mi'kmawi'sultijik klu'sultitaq kisi-we'waten. Kisi-wikumaten elt wskwijinu'k tleyawultijik Mi'kma'wey wutan. Websitel elt kisi-we'wten wjit ktapekiaqnn aq klusuaqn klaman ekina'masultite'w kisi-nuttaq Mi'kma'wey situn.
- Ekina'masultite'w kisi-jksitaq Mi'kma'wey pipukaqn. Muskajewe'l etekl website-iktuk ta'n wula'sital jksitmik kutey nuke, Mawpeltu Wkwisk, (Sons of Membertou). Kisi sku'taq nekmewk ta'n koquey wjit tettuji nuta'ql wula wjit kitk l'nu'k aq ktikik wskwijinu'k.
- Nekm wtui'katiknk, Rita Joe ewi'kik/wesku'tkl ta'n Mi'kma'q teli-ktlamsitasulti'tij, ta'n tela'taqitijik aq ta'n telo'ltijik, aq kitmik kiswa jksitnew wula'l, ktikik kis-aji-nsittaq. Tapu'kl wula etekl website-iktuk: Ni'n na L'nu wula Maqmikewiktuk, aq Oka-ewey ktapekiaqnn. Toqo kitmik wula klusuaqnn aq mawita'tij ekina'masultite'wk wi'kimi'tij

msit ta'n teli-ktlamsitasultimk, ta'n tela'taqitijik aq ta'n telo'ltijik ta'n ewi'tasikl kiswa elo'tasikl.

- Kisa'tu'tij kijka' lukwaqnn ta'n kisi-jiksitmik piluamu'kl pipukwaqnn website-iktuk, ekina'masultite'wk kisi-sku'taq ta'n teli-piltue'k kiskukey telo'ltimk aq ta'n teli-istue'k atlasie'wk teli-ktlamsitasultijik aq telo'ltij aq etuk kisi sa'se'wa'tu'tis Mi'kmawey pipukwaqn ta'n nike' teltek? Tal-kisi wisuo'qmi'-tis etuk wu't ta'n nike' telo'ltimk, aq je eykl kisi-mlkikna'tu'tis pipukwaqnn wjit ta'n telo'ltijik. Talki'k apoqnmatic etek etuk wjit klo'tasin aq ankuat'asin ta'n telo'ltimk ki's weja'tekemk kaqisi-punqek.
- Etekl na museums (wutane'l, Province'l, Nationale'l) etli-klo'tasik sa'qewey koquey kisi-nimitumk koquey, aq je me'. Nekomewel ne'kaw nuta'ql wjit teli-klo'tasik aq anko'tasik koquey wjit ta'n telo'ltimk aq ta'n wenimk nkutey pa nuta'ql koque'l sa'qewe'l ta'n ekinua'task ta'n teliaqsip aq ta'n telo'ltimkip. Ekina'masultite'wk kisi-sku'taq ta'n koquey wjit wula teli-nuta'q wjit tampasik wen. Tujiw nekmewk kisi wi'tataq wula nekmewel ta'n etekl wutanmuaq, Provincemuaq, aq wcountrymuaq ta'n tel-lukutijik wula lukwaqn. We'kaw kisi-nikani wikumaten na'tuen, curator kiswa archivist sku'tmn wtlukwaqn. Kisi-pkwatu'n, kisi-la'latisk field trip museum, aq Curator kisi-sku'tew ta'n tel-lukwek nekmewey aq ta'n nekm telukwej. Wjit wula Mi'kma'wey ekina'masimk newtiska'q, jiptuk ktu'nmitisk ta'n assima teluek wula museum wjit teli-klo'tk l'nuey ta'n telo'ltimk.
- I'mi'tij Mi'kma'q ekina'masultijik, kisi-jukwa'taq koquey ta'n kesite'tmi'tij lnuey aq kisittaq we'kaw display wjit ktikik. Kisi wiaqa'taq elt displayiktuk ta'n koquey wjit te's na'tukoquey kaqmik wjit na'tukoquey. Kisi-iknmuatisk ekina'masultite'wk lukwatmnew nekmewk wtayjuaq ta'n wetapeksulti'tij aq wiaqa'taq koquey sa'qewey-ketleweyey kiswa napuikasikl-ta'n teluekl nekmewk "ta'n telo'tijik wta'tukwaqnmual."

Ta'n Mi'kma'q Telo'ltijik, SCOE: Ekina'masultite'wk kinua'taq ta'n teli-miwiwatmi'tij sa'qewey aq kiskukewey lnuey amalukwaqn, pipukwaqn, aq kitmaqnn.

- Wikum na'tuen ta'n Mi'kma'wi'sit, pipanim ta'n tele'kis mijua'ji'juitek etlikwet Mi'kmawey wtan. Eykisinn Mi'kma'we'l ktapekkiaqnn nekm mimajuaqnmk nekm kisi-ktapekkiattew ktapekkiaqnn aq jiptuk je kisi-kinu'tmuata ktikik ekina'matnewo'kuomk.
- Ekina'masultite'wk kisi-mkinataq Mi'kma'we'l nuji-ntute'wl kiswa mawiejik nuji-ntu'tite'wk aq kisi-panuijkwalataq internet-iktuk kiswa kisi- pipanimataq ta'n koquey ketu' kjiijitu'tij.
- Msit koquey wiaqiaq lnuey amalukwaqnn. Mu tepkise'nuk weja'tekemk ta'n teli-we'wasik wsitgamuey. Ekina'masultite'wk kisi-kwiltaq ta'n wejiaq Mi'kma'wey amalukwaqn aq ta'n teli-amalita'sultijik.
- Pikwelkik ekina'masultijik nenmi'tij lnuey pipukwaqn. Kutey teli-nuji-kina'muen, mkne'n ta'n tlkisa'laq ekina'masultite'wk sku'tmnew ta'n teli-kjiijitu'tij mi'kmawey pipukwaqn.

Keknue'k na'kwek kiswa na'kwekl, ekina'masultite'wk kisi pkisuttaq Mi'kmawey pipukwaqn aq/kiswa Mi'kma'q nuji-pipukutite'wk (Inuintu'tinew, pepkijite'ka'tinew, ktapekkia'tinew, pipukutinew). Wula website kelu'lk wjit atel poqji-kwilmn koquey, katu ekina'masultite'wk tepiass se'k l'ta'tij ta'n tujiw kwilmi'tij koquey. Ta'n tujiw wsku'tmi'tij, tepiass wi'tmnew ta'n koquey kisi-mknmi'tij aq tepiass msit ekina'masultite'wk wulsitmnew. Nuji-kina'mua'tijik kisi-tlimataq ekina'matnewo'kuomkewey etkiljemkewey kwilutmnnew *Aboriginal Voices: The Magazine of Evolving Native American Arts & Cultures*.

- Lukwate'n ta'n tlkina'muetisk we'wtisk videosl website-iktuk: *wapikati'j* aq *O' Come all ye Faithful*. Ekina'masultite'wk kisi-sku'taq lnuey tapsun naskasik ta'n tujiw koquey teliaq aq ta'n koquey naskmi'tij nika'. Sku'tmuk ta'n teli-amalkna'tasik lnupisuaqn aq amalkna'taqn, ma'w waio'pskl, aq ta'n telitasik.
- Website-iktuk etekl tapu'kl Rita Joe kisi-wi'kikl. Ekina'masultite'wk kisi-kwiltaq nekmewk wtlukwaqnnuow aq kisi-ilumaten kwilmnew ktakl ta'n ne'a'sikl teli-pkiji wi'kikej. Nekomewk elt kisi-wi'tataq ktakik amali-wi'ka'tite'wk aq ewi'kika'tite'wk Mi'kma'q aq kisi-ankaptitaq ta'n teli-istue'k Rita Joe wtlukwaqn. Kisi-we'wtisk wula etekl ktu'-pipanikesin.
  - Koque'l newte' teltekl ne'a'sikl?
  - Keknue'k ta'n tel'wi'kasik kiswa mu tepjike'nuk?
  - Etekl ktapekkiaqnn kiswa ktu'maqnn newte' teluisikl? Na' diaj, elatikl?
  - Kisi-istuaptmn amali-wi'kikemk wjit koquey kepme'k teliaq aq ta'n ewikasikl wjit a'tukwaqnn ta'n Mi'kma'q telo'ltujik.

Atelkl Me' Kisi-We'wasikl

Napa Sko'sia-ewe'l Ekina'muemkewe'l

Pipukwaqn wejil Nutqo'ltijik - 6 (2000)

Pipukwaqn wejil llwiknek aq ukmuljin – atel tewiaq (2009)

Pipukwaqn wejil newtiska'q je ta'pu (2008)

Me' aji-espitek pipukwaqn newtiska'q je ne'wt aq Aji-espitek pipukwaqn newtiska'q je ta'pu (2008)

Mi'kma'wey Ekina'masimk Newtiska'q (newtiska'q)

Me' Atelkl app Kisi-We'wasikl

Lnu'k: Nikan awtikemk wejil elmi'knik (22883)

Lnu'i'simkewe'l: Wesua'tu'nek Nsitunek (2113)

Lnu'k: Wula Maqmikew Nekmewk Wtayjuow. (17345)

Mi'kma'kie'l Mapsl (132303)

Mi'kmawey Kawiey koquey (22303)

Npuowiney Musikisk: Wantaga'luek Lnuey

Pipukwaqn (25147)

Lnu'k (22134)

Wjipiskl aq Psetkunn (16650)

A'tukwaqnn wejil Asukom Te'sikl Wsitqamu'l: Mi'kma'we'l A'tukwaqnn (25086)

Amali-empisqawikkl Pepkijete'maqnn (25660)

Mi'kmaq (18476)

Na'pa Skosia-ewey Atlas (23810)

Wskawijinu'k Ika'lujik Mi'kma'ki, Kanada (51337)

Mawio'mi (19175)

Wjika'qaquj (19112)

Wjika'qaquje'l Pskusunn (19138)

Wsitqamuey Pipukwaqney ta'n Telo'ltimk'p (12970)

Wsitqamuey Pipukwaqney ta'n Telo'ltimk (12833)

Wsitqamuey Pipukwaqney Pepkijete'ma'timk (25663)